

İKİ UZMAN DOKTOR BABASI OLARAK CUMHURBAŞKANINA

AÇIK MEKTUBUMDUR!

Mehmet Yaşar SOYALAN, 12 MART 2022

<https://www.hertaraf.com/koseyazisi-iki-uzman-doktor-babasi-olarak-cumhurbaskanina-acik-mektubumdur-2930>

Sayın Cumhurbaşkanı,

Ülkemizin menfaatlerini korumak ve güvenliğini sağlamak için ülke içinde ve ülke dışında (Irak, Suriye, Doğu Akdeniz, Libya'da) verdiğiniz mücadeleyi canı gönülden destekliyor, bölge güvenliği ve barışı için ortaya koyduğunuz çabaları da takdirle karşılıyoruz. Aynı şekilde yirmi yıllık iktidarınız döneminde ülkemize kazandırılan yeraltı ve yerüstü yatırımlarının; yolların, köprülerin, tünellerin, demir yollarının, hızlı trenlerin, hava alanlarının, hava ulaşımının, sağlıktaki devrimin, hastaneler ağının, derslik sayılarında gelişen seviyenin ve diğer alanlardaki kazanımların farkındayız. Bu ülke insanının önemli bir kesimi, adil paylaşım ve liyakatte ciddi sorunlar görse de bu eser ve hizmet siyasetinin ve kazanımların farkında ki sizi yirmi yıldır iktidarda tutmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Devlet olmak, devletli olmak, devlette kalmak zor iştir, ağır iştir, sorumluluğu bel çatırdadır. Siz değil misiniz, “insanı yaşat ki, devlet yaşasın”, “severiz insanı Yaratan'dan dolayı” diyen. Yine siz değil misiniz pek çok toplantınızda Şeyh Edibali'nin Osman Gazi'ye yaptığı nasihatle yöneticilerinizi uyaran; Yani;

“Ey Oğul!

Güceniklik bize, gönül almak sana.

Suçlamak bize, katlanmak sana.

Acizlik bize, hoş görmek sana.

Anlaşmazlıklar bize, adalet sana.

Haksızlık bize, bağışlamak sana.”

diyen siz değil misiniz?

Bunları dediğiniz, hatta bazı insanlara birebir dokunduğunuz, sorunlarını çözdüğünüz, yer sofrasında bağdaş kurduğunuz halde ama bazı durumlarda örneğin; hekimler söz olduğunda bu şefkatli ve babacan yanınızı unutarak asık suratlı, cezalandırıcı devlet babaya dönüşüyorsunuz. Elbette pek çok kalp kırıyorsunuz. Sanırım şefkat ve merhamet dilinin azar, tehdit ve yaptırım/ceza diline dönüştüğünün, daha doğrusu vaat ettiğinizin tersini yaptığımızın farkında değilsiniz?

Sayın Cumhurbaşkanı,

Zaman zaman pek çok kesim için gösterdiğiniz empati halini yaptıkları bunca özverili çalışmaya ve fedakarlığa rağmen hekimler için göstermemiş olmanız ve ötekileştirici bir dil kullanmanız, hekim aileleri olarak bizleri derinden yaralamıştır.

Sağlık devriminden, devasa hastaneler inşa ettiğinizden, tıp fakültelerindeki hizmetlerden ve Hekimlerin devlete kaçma mal olduğundan söz ediyorsunuz da devletin başı ve milletin birliğini temsil sorumluluğunuz gereği olarak hekimlerin ülkenin en güzide en seçkin çocukları olarak en az 15 yaşından itibaren otuz yaşına kadar, saat /zaman ve mekân mevhumu bulunmaksızın “çalışmak” dışında bir hayatları olmadığı onların haklarını teslim edemiyorsunuz. Üstelik ülkesine karşı borçlarını hem uzmanlık eğitimleri hem de mecburi hizmet süreleri boyunca fazlasıyla ödedikleri, -ülke için canlarını feda edenleri istisna edersek- belki de tek ödeyenler bunlar olduğu halde onları borçlu çıkarmanız onları nasıl üzdü bilemezsiniz. Oysa biz hekim aileleri olarak bizler biliyoruz ki onlar alacaklı durumdadırlar ve onların kahr ekseriyeti, meslek, insan ve millet sevgisi nedeniyle bir “alacak” çetelesi tutmak akıllarının ucuna bile gelmemiştir. Bunu biz hekim ailelerinin aklına da düşüren sizsiniz Sayın Cumhurbaşkanı.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Aşağıdaki ifadeleri canlı yayında sizin ağzınızdan bizzat dinledim/izledim. İki uzman doktor babası ve emekli matematik öğretmeni olarak bu sözler karşısında irkildim, üzüldüm, incindim. Kim bilir hekimler ne kadar incinip üzölmüşlerdir.

Şöyle diyordunuz:

“Son zamanlarda bir şey daha çıktı. Hastanelerde şöyle oluyor böyle oluyor vesaire. Hatalarımız olabilir. Devasa şehir hastanelerini yapanlar kim? Devasa eğitim araştırma hastanelerini yapan kim? Adeta ülkemizde şu anda hastanesi olmayan ilimiz, ilçemiz yok. Bunları bizzat takip eden birisiyim. ‘Doktorlar az para aldıkları için ayrılıyorlar’. Samimi konuşuyorum. Dost acı söyler ama gerçeği söyler. Bu hastaneyi inşa eden biziz. Bu doktorları okutan, yetiştiren bu devlet değil mi? Bu devlet sizi okuttu yetiştirdi, en çok maliyeti yüksek olan da sağlık birimidir. Ama şimdi efendim az para veriyormuşuz. En az alan 8-9 bin, en yüksek alan 25 bin civarında alıyor. Buna rağmen özel sektör çok daha fazla verdiği için oralara kaçıyorlarmış.

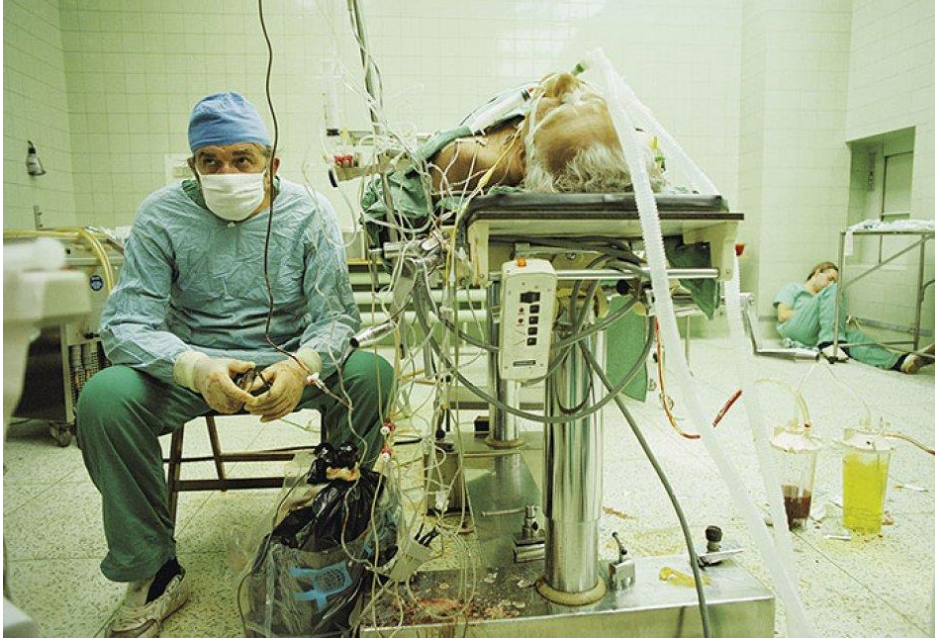
Açık konuşuyorum. Açık konuşmayı severim. Varsın gidiyorlarsa gitsinler bizler de üniversiteyi yeni bitiren doktorlarımızı istihdam edip yolumuza devam ederiz. Daha da ileri gidiyorum: Gerekirse yurt dışından ülkemize dönmek isteyenleri süratle davet eder ve onları istihdam ederiz. Buralar boş kalmaz merak etmeyin. Asistan doktorlarımızla biz bu yola devam ederiz.”

Bu sözlerinizde ne merhamet ne adalet ve hakkaniyet ne de empati var Sayın Cumhurbaşkanı. Hem pandemi koşullarından ve çalışma şartlarının ağırlığından dolayı hem de hayatın ağır ekonomik yüklerinden nedeniyle yorulan, mutsuzlaşan, yüzbinlerce hekimden birkaç bini kendilerine yeni imkânlar, yeni yollar arıyor veya ücretlerinde iyileştirme istiyorlar diye azarlanmalarını nasıl izah edeceğiz? Oysa bu, saygı ile karşılayacağınız bir durum ve tavır olmalı değil midir? Hekimlerin ekonomik durumlarının ve çalışma şartlarındaki zorlukların düzeltilmemesi (nedeni ne olursa olsun) yönetimin bir kusuru ve eksiği iken azarlanmaları ve dışarıdan doktor getirmekle ve asistanların uzman olarak istihdam edilebileceği ile tehdit edilmeleri tıbbın gerçekleri bir yana hakkaniyet ve adalet duygusu ile ne kadar örtüşmektedir? Bu ifadeler bir azar ve tehdit ifadesi değilse bu sözleri nasıl anlamamız gerekecektir? Ancak şu bir gerçek ki bu ifadeler bu güzide ve fedakâr insanları ve onların ailelerini derinden yaralamıştır.

Sayın Cumhurbaşkanı,

İki uzman doktor babası ve emekli bir matematik öğretmeni olarak, bu hekim çocukların (hatta ailelerinin), ne çocukluklarını ne gençliklerini yaşayamadan ve nasıl bedeller ödeyerek bu günlere geldiklerini ben size anlatabilirim; bakalım kim alacaklı, kim borçlu çıkacak.

Kendilerinde ışık görülen bu çocukların mücadelesi, dünyanın hiçbir ülkesinde bulunmayan ÖSYM tezgâhı nedeniyle bir zorunluluk olarak daha ortaokuldayken başlar. Onlar daha ortaokuldayken, özenle ve ağır şartlarda yetiştirilen bir yarış atı gibi lise ve üniversiteye hazırlık sınavlarına hazırlanırlar: özel öğretmenler, ağır ve sıkıcı dersane süreçleri... Ömürleri gece-gündüz ayırımı olmaksızın test kitapçıklarına mahkûm olarak geçer. Her bir öğrencinin bir veliye maliyeti, neredeyse bugünün parasıyla bir ev edecek kadardır. Çocukların ders çalışma/ test çözme dışında bir dünyaları olmadığı gibi ailelerin de çocuklarının ihtiyaçlarını karşılama ve onların psikolojisini korumak için verdikleri uğraş dışında bir hayatları yoktur. Sanki çocuk yarış atıdır, ailesi de at bakıcısı... En az sekiz yıl böyle geçer.

(Sayın Cumhurbaşkanı bir halk adamı olarak bunları bilmiyor olamaz.) Sonra tıp fakültesi yılları başlar; ağır bir tıp eğitimi için her şey yolunda giderse de en az bir altı yıl daha geçer. Tıp öğrencisi ve pratisyen hekim için Tıp Uzmanlık Sınav süreci, ÖSYM'ye aratacak düzeyde zor ve pahalı bir süreçtir. Sonrasında yetmiş iki saatlik kesintisiz nöbetlerin olduğu, usta çıraklık ve ast-üst hiyerarşisinde, zimmetlenen hastalar arasında, günlerin ve gecelerin birbirine karıştığı, hasta koşullarında, ameliyathanelerde, kirli, havasız asistan odalarındaki sıkışık nizamdaki sandalyeler üzerinde geçen dört ve beş yıl süren bir uzmanlık eğitimi. Daha çok bir sabır ve tahammül eğitimi. Ancak bir idealle altından kalkılabilecek, götürülebilecek bir süreç bu. Onu ayakta tutup motive eden, ona dayanma gücü veren şey; ya eğitim sonrasındaki ömrünü (Çünkü bu çocuklar artık ortalama 30 yaşına gelmiş yetişkinlerdir ve pek çoğu hayatlarındaki zorluklar ve

belirsizlikler nedeniyle hala bekârdır. Evlenenler ise hele de bunlar kadınsalar ve bir de İslami kaygıları varsa, onlar için her bir gün “kırk katır mı, kırk satır mı” tercihi ile daha bir katlanılmazdır. Mesela bizim kızlar örneğinde olduğu gibi.) ekonomik sıkıntı olmadan dolgun bir ücret ile geçirme hayalidir ya da insan sevgisi, meslek aşkı ve İslami bir sorumluluktur. Elbette Tıp camiası ve hocalarının yaşantı biçimleri onlar en temel motive kaynağıdır. Aslında pek çoğunun hayali kırk yaşına gelmeden ortalama düzeyde bir ev ve arabaya sahip olmak, çocuklarına iyi bir eğitim ve vermektir. Bir de becerebilirlerse bundan sonraki hayatlarının mesai dışında kalan kısmını daha eğlenceli geçirebilmek; kaçırdıklarını bir nebze yakalayabilmektir. İşte 40 yaşına gelmiş ve bunların hiçbirisini gerçekleştirme imkânı bulmamış yeni jenerasyon pratisyen ve uzman hekimler yorgun ve kırgın olmasınlar da ne yapsınlar.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Lütfen kendinizi bir dakikalığına bu çocukların/ hekimlerin ve ailelerinin yerine koyunuz. Bunu yaptığınızda göreceksiniz ki uzman bir hekim, diplomasını eline almak için tamı tamına 22 yılını feda etmiştir: bu yirmi iki yıl büyük zorluklar ve yoksunluklarla geçmiştir.

Ve siz, bunları yaşamış ve artık kırkına merdiven dayamış veya biraz daha yaşlanmış bu hekim ve hekime-leri biraz daha rahat edecekleri bir ücret talep ettikleri için azarlıyorsunuz. Sanki bu 22 yılı bu insanlar hay huy içinde, eğlenerek geçirmişler ve kamunun sırtında bir yük olarak duruyorlarmış gibi siz alacaklı bir işveren edasıyla onları borçlarını ödemeye çağırıyorsunuz.

Oysa onlar ülkenin yaşadığı süreçler nedeniyle hep mağdur edildiler ve 2010 hatta 2000 öncesinin meslektaşları ile kıyaslandıklarında hem ekonomik hem de statü anlamında büyük hayal kırıklığı yaşadılar.

Pandemi döneminde yaşadıkları mağduriyetleri, zorlukları ve karşı karşıya kaldıkları şiddet ve hakaretleri saymıyoruz bile. Pandemi sürecini en az zayıyla atlatan ülkelerden bir olduysak eğer, başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanlarının özverili çalışmaları sayesinde değil midir?

Sayın Cumhurbaşkanı,

“Devasa şehir hastanelerini, eğitim araştırma hastanelerini kim yaptı” diye soruyor ve kadir kıymet bilmediği için sitem ediyorsunuz, bu siteminizde haksız da sayılmazsınız. Peki bu “devasa hastaneleri” çalışma azmi zayıflamış, mutsuz ve yorgun hekimlerle doldurduğunuzda onlardan nasıl bir verim bekliyorsunuz?

Hele hele *“yurt dışından ülkemize dönmek isteyenleri süratle davet eder ve onları istihdam ederiz. Asistan doktorlarımızla biz bu yola devam ederiz”* demek, ne demektir efendim. Hekimlerin muhatabının insan olduğunu ne çabuk unutuyorsunuz, sanırım onları otomobil tamircisi pozisyonuna soktuğunuzun farkında değilsiniz. Ayrıca pratisyen hekimlerle, uzman hekimlerin çalışma alanlarının ve muhatap oldukları konuların çok farklı olduğunu bilmiyor olamazsınız. Biliyor olduğunuzda göre “asistan doktorlarla” nasıl

bir açılım sağlayacaksınız, üstelik uzman hekimin olmadığı yerde “asistan doktorlardan” söz etmek ne kadar mümkün olacaktır. Peki, böyle bir durumda hasta kendisini nasıl hissedecektir, tedavideki en önemli süreçlerden birisi hasta- hekim güven ilişkisi olduğuna göre, hastalardan asistan doktorlara güvenmesini beklemek ne kadar gerçekçi olacaktır? Aynı zamanda siz bu tavrınızla hastaları özel hastanelere yönlendirmiş olmuyor musunuz?

Sayın Cumhurbaşkanı,

Asgari ücretin 4250 TL, metropollerde en ucuz ev kirasının 5 bin TL, bir kişilik aylık şehir içi ulaşım giderinin ortalama 1000 TL ve aylık bir otomobilin aylık yakıt tüketiminin en az 2000 TL olduğu bir ortamda 20 yılını hekim olmak için harcamış ülkenin en yetenekli çocuklarının asgari ücretin iki katı bir ücret almasında veya hekimin yaşadığı zorlu süreçlerin onda birini yaşamamış mesleğine yeni başlamış bir öğretmenle aynı maaşı almasında bir sorun görmüyorsunuz. Bir öğretmen olarak soruyorum bu nasıl mümkün olabilir? Bu “ey tıp hayali kuran gençler bu sevdadan vaz geçin” demek anlamına gelmez mi? Üstelik adalet konusunda çok hassas olduğunuz pek çok örnek nedeniyle herkesin bildiği bir durum iken, adalet terazinizde hekimler niye bir yer, bir karşılık bulamazlar? Lütfen bunu kendinize bir sorabilir misiniz? Ancak bu gerçeklik bizim tarafımızdan anlaşılır bir durum değildir. Hele hele bu konudaki öteleyici ve örseleyici dili kabullenebilmek hiç mümkün değildir. Evet, para her şey değildir, ülkede bir kriz varsa herkes elini taşın altına koymalıdır, ancak bunu sadece hekimlerden veya belli bir kesimden beklemek hakkaniyete ne kadar

uygundur? Üstelik kendi çevrenizdeki bürokratların, belediyelerdeki ve devlet kurumlarındaki yöneticilerin, parti ileri gelenlerinin ve yöneticilerinin bir eli balda bir eli yağdayken...

Sayın Cumhurbaşkanı,

Hakşinas ve kadirşinas olmak, kadir kıymet bilmek bu kadar mı zordur? Adalet duygunuza ne oldu? Oysa siz bu özelliğiniz dolayısıyla millet tarafından sevilip sayılmamış mıydınız? “Gerçeği söyleyeceğim” diyorsunuz. Gerçekten, gerçeği mi söylüyorsunuz, yoksa gerçeği mi örtüyorsunuz bunu hiç düşündünüz mü? Üstelik sizin bu “gerçeklerinizin” koskoca bir hekim camiasını kırıp örselediğini görmüyor musunuz? Hemen yanınızda duran ve bir hekim olan Sağlık Bakanına da itibar etmiyorsunuz anlaşılan. Çünkü rutin haline gelen bümlük açıklamalarında “sağlık ordusunun kahramanlıklarına, özverili çalışmalarına methiyeler düzüyor da.

Bilirsiniz kalp, kristal bir vazo gibidir onu kırmak çok kolaydır, ustasına sorun bakalım bu vazoyu onarmak ne kadar mümkündür? Sayın Cumhurbaşkanı kalp kırmadaki niçin bu kadar aculsünüz, bunun sebebini kendinize hiç sordunuz mu? Hastanelerdeki çalışma, iş huzuru ve hasta memnuniyetini bir tarafa bırakalım, bu üstenci söyleminizin, bu acıtıcı incitici dilinizin toplumsal barış için ne anlama geldiğini, toplumsal karşılığının ne olduğunu düşündünüz mü? Ayrıca bu üstenci tavrınızın ve ötekileştirici dilinizin sizi anlamaya çalışan, yaptıklarınızı önemseyen ve onlara değer veren kesimleri zor durumda bıraktığının, onları incittiğinin sanırım farkında değilsiniz. Sanırım sizin, size gerçekleri söyleyecek bir aynaya ihtiyacınız var.

Allah’ın selam ve rahmeti üzerinize olsun.